

Gabriel GHEORGHIU

(Grigore Constantinescu – 14 ianuarie 2014)

Evocăm cu tristețe unul dintre numele de legendă ale teatrului de operetă bucureștean, din a doua jumătate a secolului trecut, bas-baritonul Gabriel Gheorghiu, care ne-a părăsit la începutul lunii ianuarie.

Artistul provenea dintr-o familie care a reunit și alte voci de cântăreți. Era nepot al lui Gogu Simionescu, marele bariton și profesor de canto al Operei din Cluj, în casa căruia au cântat ambii părinți. La 15 ani, prietenul lui, Nonu Șahim, l-a dus la profesorul de cânt Quarto Santerelli, specialist în belcanto italian. Colegele de-o vârstă cu el îl porecliseră la acea vreme „bășișorul”. Surprinzător, cariera a avut inițial o altă proiecție. După cum își amintea, asemenea partenerului de generație Liviu Ciulei, „Mi-am dorit să mă fac arhitect. Pe urmă, mi-am spus, mai vedem noi ce facem!”.

De profesie arhitect, a debutat însă la Opereta Armatei, ca bas, în **Tarsița și roșiorul** de Gheorghe Dumitrescu apoi, în 1950, este angajat la nou înființata Operetă de Stat. „Din clipa în care m-am apucat de studiat canto – spunea el – anii nu mai aveau anotimpuri, ci numai sunete”. Se impune prin talentul său scenic expresiv, apare în concertele formației de muzică ușoară conduse de Enrico Fanciotti, lansând acum mulți ani celebrul șlagăr „Moș Gerilă...” cu care, după opinia lui Ion Caramitru, studentul său la Facultatea de Teatru, „A făcut un fel de dizidență muzicală” în epocă, reamintind contemporanilor de Moș Crăciun.

Un cântăreț „cu voce ireală”, glas mângâietor de bas-bariton, cu umor ușor amar, în căutare de ideal, glorie și „cale dreaptă”, Gabriel Gheorghiu a creat numeroase roluri în spectacole din repertoriul liric românesc și internațional. Principalele roluri au fost Păpușarul – **N-a fost nuntă mai frumoasă** de N. Kirculescu, Fierarul – **Aculina** de Kovner, Pavel – **Culegătorii de stele** de Florin Comișel, Badea Cângu – **Plutașul de pe Bistrița**, **Ana Lugojana**, de Filaret Barbu, Lichtenberg – **Lăsați-mă să cânt** de G. Dendrino, **Colomba** de Elly Roman, **Liliacul** de Strauss, **Vânt de libertate** de Dunaevski, Agafon – **Zarvă între fete** de Miliutin, **Căsătoria secretă** de Cimarosa, **Elixirul dragostei** de Donizetti, **Oklahoma** de Rodgers, **My Fair Lady** de Loewe, Kubilai Han – **Secretul lui Marco Polo**, o creație unică și de neuitat.

După ce părăsește scena operetei, un timp a fost profesor la „Catedra de vorbire scenică” din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică București. Lasă urmașilor săi un model de artist liric, în domeniul vocilor grave, cu interes aparte pentru pedagogia vocală, și o lucrare realizată în ultimii ani de viață **Cântul frumos** (tehnica sunetului cântat și vorbit).

Așa cum vorbea despre el Ion Caramitru, „era un om de caracter, cum rar găsim. Un om care nu s-a dușmănit cu nimeni, nu a avut încercări de anihilare a așa zișilor rivali artistici. Un om care s-a bucurat de viață ca de un miracol și care a cântat și la propriu și la figurat, miracolul vieții, prin ființa lui sensibilă.”